

та узгоджених дій усіх суб'єктів публічної влади. Підвищення ефективності публічного адміністрування у цій сфері, впровадження сервісно-орієнтованих механізмів та розвиток міжвідомчої взаємодії сприятимуть не лише покращенню доступу ветеранів до соціальних послуг, а й їх успішній соціалізації та інтеграції в українське суспільство.

References

1. Міністерство у справах ветеранів України. Аналітична інформація за даними Міністерства у справах ветеранів України. URL: <https://data.mva.gov.ua/>
2. Юридична сотня. Аналітичний звіт «Соціальний захист ветеранок і ветеранів, аналіз наявних стандартів, огляд європейських практик і напрацювання рекомендацій». URL: https://legal100.org.ua/wp-content/uploads/2024/04/doslidzhennya_soczzahyst_2024-1.pdf
3. EUneighboursEast. Study by EU4Recovery: Ukrainian veterans face growing challenges for reintegration. URL: <https://euneighbourseast.eu/news/latest-news/study-by-eu4recovery-challenges-facing-veterans-reintegration-in-ukraine-is-growing/>

DOI 10.70286/ISU-07.01.2026.007

КОМПЛЕКСНА МЕТОДОЛОГІЯ АНАЛІЗУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Подольн Михайло

викладач

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

ЗВО «Університет Короля Данила»

м. Івано-Франківськ, Україна

Формування науково обґрунтованого підходу до дослідження державного регулювання ресторанного бізнесу потребує застосування цілісної методологічної системи, здатної відобразити багатовимірність цієї сфери та складність взаємодії між публічною владою і суб'єктами господарювання. Ресторанний бізнес виступає важливою складовою національної економіки сфери послуг, поєднуючи економічні, соціальні, фіскальні та безпекові функції, а отже є об'єктом посиленого державного впливу. Це зумовлює необхідність використання комплексної методології, що дозволяє дослідити регуляторні процеси з урахуванням структурних трансформацій економіки, кризових явищ, цифровізації та євроінтеграційних процесів.

Методологічне підґрунтя дослідження базується на системному баченні регуляторного впливу держави, відповідно до якого сфера ресторанного бізнесу

розглядається як відкрита соціально-економічна система, що функціонує в умовах постійної взаємодії з інституційним середовищем. Такий підхід дає змогу проаналізувати взаємозв'язок між цілями державної політики, інструментами регулювання та результатами їх реалізації, а також виявити внутрішні дисбаланси й суперечності у регуляторній практиці. Державний вплив у цьому контексті трактується як механізм координації та зворотного зв'язку, спрямований на забезпечення стабільності, безпеки та сталого розвитку ресторанної сфери.

Значну роль у методологічній конструкції відіграє інституційний підхід, який дозволяє дослідити сукупність формальних і неформальних правил, норм та обмежень, що визначають умови функціонування ресторанного бізнесу. Аналіз інституційного середовища охоплює нормативно-правові засади регулювання, практику дозвільних і контрольних процедур, а також діяльність органів публічної влади різних рівнів. Це створює можливість оцінити рівень регуляторного навантаження, виявити адміністративні бар'єри та інституційні деформації, що стримують розвиток підприємницької активності у ресторанній галузі.

Важливим елементом методології є соціально-економічний аналіз, спрямований на оцінювання впливу державного регулювання на ключові показники розвитку ресторанного бізнесу та суміжних сфер. У межах такого підходу досліджується роль регуляторної політики у формуванні сприятливих умов для малого і середнього підприємництва, забезпеченні зайнятості населення, легалізації трудових відносин, підвищенні якості та доступності ресторанних послуг. Соціально-економічний аспект дозволяє простежити взаємозалежність між ефективністю державного регулювання та рівнем економічної стійкості ресторанних підприємств в умовах нестабільного зовнішнього середовища.

Функціональний підхід забезпечує можливість структурувати регуляторний вплив держави за основними напрямками реалізації публічної влади, зокрема регулятивним, контрольним, стимулювальним, соціальним і безпековим. Це дозволяє оцінити збалансованість державних функцій, доцільність застосування окремих інструментів регулювання та їх відповідність стратегічним цілям соціально-економічного розвитку. Поєднання функціонального і системного підходів сприяє комплексному осмисленню механізмів державного регулювання ресторанного бізнесу.

Суттєве значення в методології має порівняльний аналіз, орієнтований на вивчення зарубіжної практики державного регулювання ресторанного бізнесу та ідентифікацію ефективних моделей регуляторного впливу. Порівняльний підхід доповнюється адаптаційним, що передбачає оцінювання можливостей використання міжнародного досвіду з урахуванням національних інституційних особливостей, рівня розвитку економіки та сучасних викликів, зокрема воєнного стану та післявоєнного відновлення.

Методологічний інструментарій дослідження включає поєднання загальнонаукових і спеціальних методів, таких як аналіз і синтез, індукція та дедукція, моделювання, статистичний і економіко-математичний аналіз,

соціологічні та експертні методи. Їх використання забезпечує узгодження теоретичних узагальнень із результатами емпіричних досліджень та дозволяє отримати об'єктивну оцінку ефективності державного регулювання ресторанного бізнесу.

Таблиця Комплексна методологія аналізу державного регулювання ресторанного бізнесу

Методологічний підхід	Змістовна характеристика	Мета застосування в дослідженні	Результат використання
Системно-комплексний підхід	розгляд державного регулювання ресторанного бізнесу як відкритої багаторівневої соціально-економічної системи, що включає цілі, принципи, функції, інструменти та результати регуляторного впливу	забезпечення цілісного бачення регуляторних процесів і взаємозв'язків між елементами системи	виявлення системних дисбалансів, неузгодженостей та внутрішніх суперечностей регулювання
Інституційний підхід	аналіз формальних і неформальних інститутів, нормативно-правових актів, регуляторних процедур та практики їх реалізації	оцінка якості інституційного середовища функціонування ресторанного бізнесу	виявлення адміністративних бар'єрів, надмірного регуляторного навантаження та інституційних деформацій
Соціально-економічний підхід	дослідження впливу державного регулювання на зайнятість, розвиток малого і середнього підприємництва, доступність та якість ресторанних послуг	оцінювання соціально-економічних наслідків регуляторної політики	визначення ролі ресторанного бізнесу у соціально-економічному розвитку та стійкості економіки
Функціональний підхід	аналіз реалізації регулятивної, контрольної, стимулювальної, соціальної та безпекової функцій держави	визначення збалансованості та результативності державного впливу	оцінка ефективності окремих функцій і інструментів державного регулювання
Порівняльний підхід	порівняння національної практики регулювання з міжнародним досвідом	виявлення ефективних зарубіжних моделей регуляторної політики	формування бази для запозичення та модернізації національних механізмів
Адаптаційний підхід	оцінювання можливостей імплементації міжнародного досвіду з урахуванням національних особливостей та воєнних викликів	забезпечення релевантності зарубіжних практик національним умовам	розроблення адаптованих рекомендацій для державної політики

Продовження табд.

Статистичний аналіз	обробка та аналіз офіційних статистичних даних щодо розвитку ресторанного бізнесу	виявлення динаміки, тенденцій та структурних змін галузі	кількісне обґрунтування результатів дослідження
Економіко-математичні методи	моделювання та кількісна оцінка впливу регуляторних інструментів	оцінювання ефективності державного регулювання	формування прогнозів та сценаріїв розвитку ресторанного бізнесу
Соціологічні та експертні методи	опитування, анкетування, експертні оцінки суб'єктів ресторанного бізнесу та представників влади	отримання емпіричної інформації щодо практики регулювання	уточнення проблемних аспектів і перевірка теоретичних висновків
Методи стратегічного аналізу (SWOT, PEST)	аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища регулювання	визначення факторів впливу на розвиток ресторанного бізнесу	формування стратегічних напрямів удосконалення регуляторної політики

Застосування комплексної методології створює наукові передумови для глибокого аналізу регуляторних процесів, виявлення системних проблем і інституційних обмежень розвитку ресторанної сфери, а також формування обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення державної політики з урахуванням принципів ефективності, гнучкості та сталого розвитку.

Список використаних джерел

1. Бурик З. М., Подолян М. І. Тенденції інноваційного управління ресторанним господарством. Електронне наукове видання “Публічне адміністрування та національна безпека”. 2021. №2.<https://doi.org/10.25313/2617-572X-2021-2-7550>
2. Подолян М. І. Методи та інструменти державного регулювання ресторанного бізнесу в Україні. Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал. 2024. № 2(30) 2024. С. 16352. DOI:[https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-2\(30\)](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-2(30))
3. Подолян М. І., Бурик З. М. Технології управління готельно-ресторанної сфери на місцевому рівні. Наукові перспективи, 2021, 9 (15), с.185-197.<http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/476>
4. Подолян М. І., Сурай І. Г. Розвиток комплексного механізму державного регулювання ресторанного бізнесу в Україні. Розвиток публічного управління в Україні: сучасні виклики та пріоритети : кол. монографія / Якубів В. М., Жук О. І., Сурай І. Г., Гой Н. В. та ін.; за заг. ред. проф. В. М. Якубіва. Івано-Франківськ : Карпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2025. 314 с. С. 139-165.
5. Попадинець І. Р., Подолян М. І. Невидима інклюдія: нові тренди у споживанні. Multidisciplinárny mezinárodní vědecký magazín “Věda a perspektivy” je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva kultury ČR: E 24142. № 11(42) 2024. str. 132-145.

References

1. Buryk, Z. M., & Podolian, M. I. (2021). Tendentsii innovatsiinoho upravlinnia restorannym hospodarstvom [Trends of innovative management of restaurant business]. Publichne administruvannia ta natsionalna bezpeka – Public Administration and National Security, 2 [in Ukrainian].
2. Podolian, M. I. (2024). Metody ta instrumenty derzhavnoho rehuliuвання restorannoho biznesu v Ukraini [Methods and instruments of state regulation of restaurant business in Ukraine]. Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii – Scientific Innovations and Advanced Technologies, 2(30), 163–152. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-2\(30\)](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-2(30)) [in Ukrainian].
3. Podolian, M. I., & Buryk, Z. M. (2021). Tekhnolohii upravlinnia hotelno-restoranoi sfery na mistsevomu rivni [Management technologies of the hotel and restaurant sector at the local level]. Naukovi perspektyvy – Scientific Perspectives, 9(15), 185–197. Retrieved from <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/476> [in Ukrainian].
4. Podolian, M. I., & Surai, I. H. (2025). Rozvytok kompleksnoho mekhanizmu derzhavnoho rehuliuвання restorannoho biznesu v Ukraini [Development of a comprehensive mechanism of state regulation of restaurant business in Ukraine]. In V. M. Yakubiv (Ed.), Rozvytok publichnoho upravlinnia v Ukraini: suchasni vyklyky ta priorityty – Development of Public Governance in Ukraine: Modern Challenges and Priorities (pp. 139–165). Ivano-Frankivsk: Vasyl Stefanyk Precarpathian National University [in Ukrainian].
5. Popadynets, I. R., & Podolian, M. I. (2024). Nevydyma inkliuziia: novi trendy u spozhyvanni [Invisible inclusion: new trends in consumption]. Věda a perspektyvy – Science and Perspectives, 11(42), 132–145.

DOI 10.70286/ISU-07.01.2026.008

PROJECT MANAGEMENT CHALLENGES IN KAZAKHSTANI VIDEO PRODUCTION COMPANIES: INSIGHTS FROM INDUSTRY EXPERTS

Alimova Balaussa

Master's Degree Student

Department of Project Management

Astana IT University, Kazakhstan

Introduction

The video production industry in Kazakhstan is growing rapidly due to digital platforms, social media, and demand for commercial content. However, managerial challenges persist: creative processes often outpace management systems, causing budget overruns, delays, and communication issues.